

Zittingsdocument

B9-0514/2022

21.11.2022

ONTWERPRESOLUTIE

naar aanleiding van een verklaring van de Commissie

ingediend overeenkomstig artikel 132, lid 2, van het Reglement

over de bescherming van de veehouderij en grote carnivoren in Europa
(2022/2952(RSP))

Alessandro Panza, Marco Campomenosi, Massimo Casanova, Angelo Ciocca, Paola Ghidoni, Roman Haider, Gilles Lebreton, Elena Lizzi, Georg Mayer, Thierry Mariani
namens de ID-Fractie

**Resolutie van het Europees Parlement over de bescherming van de veehouderij en grote carnivoren in Europa
(2022/2952(RSP))**

Het Europees Parlement,

- gezien de mededeling van de Commissie van 20 mei 2020 getiteld “EU-biodiversiteitsstrategie voor 2030: de natuur terug in ons leven brengen” (COM(2020)0380),
 - gezien zijn resolutie van 15 november 2017 over een actieplan voor de natuur, de mensen en de economie¹,
 - gezien zijn resolutie van 9 juni 2021 over de EU-biodiversiteitsstrategie voor 2030: de natuur terug in ons leven brengen²,
 - gezien Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna³ (de habitatrichtlijn),
 - gezien het Verdrag inzake het behoud van wilde dieren en planten en hun natuurlijk leefmilieu in Europa⁴ (Verdrag van Bern),
 - gezien artikel 132, lid 2, van zijn Reglement,
- A. overwegende dat sommige soorten die in de habitatrichtlijn zijn aangewezen als soorten die speciale bescherming behoeven, met name de wolf en andere grote carnivoren, in sommige delen van Europa, en met name in de Alpen, een gunstige staat van instandhouding hebben bereikt, waarbij de stijging van de populaties tot steeds meer conflicten met menselijke activiteiten, met name de veeteelt, leidt;
- B. overwegende dat wolven veel zwerven en zich daarbij verplaatsen van een regio waar zij een gunstige staat van instandhouding hebben naar een regio waar zij nog zijn ingedeeld als een soort die strikt moet worden beschermd, waardoor het uiterst moeilijk is om maatregelen te nemen ter bescherming van plattelandsbevolking en hun landbouwhuisdieren; overwegende dat dit in mindere mate ook geldt voor andere soorten grote carnivoren;
- C. overwegende dat landbouwhuisdieren, met name landbouwhuisdieren die grazen op weidegronden en open grasland, gevaar lopen door het toenemende aantal wolven en andere grote carnivoren, in het bijzonder in bergachtige en dunbevolkte gebieden, en dat de aanwezigheid van wolven en andere grote carnivoren in dichter bevolkte

¹ PB C 356 van 4.10.2018, blz. 38.

² PB C 67 van 8.2.2022, blz. 25.

³ PB L 206 van 22.7.1992, blz. 7.

⁴ PB L 38 van 10.2.1982, blz. 3.

plattlandsgebieden negatieve gevolgen kan hebben voor de duurzame ontwikkeling van zowel de traditionele landbouw als het toerisme;

- D. overwegende dat preventiemaatregelen ter voorkoming van co-existentieconflicten niet doeltreffend genoeg zijn gebleken, maar dat zij wel aanzienlijke gevolgen hebben voor het landschap en het milieu en buitensporig veel financiële middelen vereisen; overwegende dat schadeloosstellingen vaak niet alle kosten van de geleden schade dekken, wat betekent dat de aanwezigheid van wolven en andere grote carnivoren negatieve gevolgen hebben voor de levensvatbaarheid van de landbouw in sommige gebieden;
- E. overwegende dat de jaarlijkse vergoeding van schade die wordt toegebracht door grote carnivoren in Europa ongeveer 28,5 miljoen EUR bedraagt; overwegende dat de gemiddelde jaarlijkse compensatiekosten per dier in de periode 2005-2012 2 400 EUR bedroegen voor schade veroorzaakt door wolven; overwegende dat de ongereguleerde toename van het aantal wolven ertoe kan leiden dat plattlands- en berggebieden worden verlaten, hetgeen indruist tegen de doelstellingen van het EU-cohesiebeleid;
- F. overwegende dat via het LIFE-programma reeds 88 miljoen EUR is gespendeerd aan projecten die gericht zijn op maatregelen ter verzachting van de door grote carnivoren toegebrachte schade en dat een extra 36 miljoen EUR is toegewezen aan lopende projecten, zeer vaak zonder dat er duidelijke informatie wordt gegeven over de doeltreffendheid van de maatregelen in kwestie en de inspanningen die werden gedaan om deze uit te voeren, waardoor het moeilijk is het succes ervan te beoordelen⁵;
- G. overwegende dat er in de periode 2012-2016 17 000 wolven waren op het Europese vasteland; overwegende dat de gebieden voor herkolonisatie door grote roofdieren steeds meer overlappen met traditionele weidegronden en alpenweiden die gebruikt worden voor de veeteelt;
- H. overwegende dat 50 % van alle schapen op het Europese vasteland in de buurt van ten minste één soort grote carnivoor leeft;
- I. overwegende dat er steeds meer wordt afgestapt van de traditionele alpenweiden en beweidingvormen wegens economische risico's en gevaren voor de mens die gepaard gaan met de onmiddellijke nabijheid van grote roofdiersoorten; overwegende dat het verlies van (landbouw)huisdieren als gevolg van aanvallen van grote carnivoren niet alleen aanzienlijke economisch schade toebrengt aan landbouwers en fokkers, maar ook aanzienlijke emotionele en psychologische gevolgen met zich mee brengt voor de eigenaren, alsook een risico vormt voor de biodiversiteit als geheel door het constante hydrogeologische toezicht dat nodig is;
- J. overwegende dat de aanwezigheid van grote carnivoren in dichtbevolkte en stedelijke gebieden verregaande directe en indirecte gevolgen heeft voor landbouwhuisdieren vanwege de grote afstanden die veel roofdiersoorten kunnen afleggen en de zeer hoge

⁵ Oliveira, T., et al., "The contribution of the LIFE program to mitigating damages caused by large carnivores in Europe", *Global Ecology and Conservation*, Vol. 31, 2021, beschikbaar op <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2351989421003656>

concentratie landbouwhuisdieren in die gebieden;

- K. overwegende dat in het verleden is aangetoond dat grote carnivoren die zich vestigen in voorheen lege habitats geen wantrouwende of schuwe houding aannemen tegenover mensen of woongebieden, waardoor zij voortdurend opduiken bij dierenasiels en in bewoonde gebieden;
- L. overwegende dat er onvoldoende rekening is gehouden met de kwestie van wolf-hondhybriden (wolfshonden), aangezien deze ernstige gevolgen heeft voor de soort *Canis lupus* en zijn biotoom en de tot nu toe verrichte sociaal-economische inspanningen om deze soort te beschermen ondermijnt;
1. onderstreept de noodzaak om het paradigma met betrekking tot de wolf en andere grote carnivoren te veranderen en om duidelijk te maken dat fokkers en de bescherming van vee op de eerste plaats komen;
 2. verzoekt de Commissie te erkennen dat de staat van instandhouding van de wolf en andere grote carnivoren op dit moment gunstig is in meerdere regio's in de EU waar ze nog steeds zijn ingedeeld als soorten die strikt moeten worden beschermd; verzoekt de Commissie aan de Raad voor te stellen bepaalde soorten uit bijlage IV bij de habitatrichtlijn te verplaatsen naar bijlage V zodra hun staat van instandhouding gunstig is, aangezien dit de enige manier is om voor de lange termijn een degelijke en leefbare co-existentie met mensen te bevorderen;
 3. verzoekt de lidstaten te erkennen dat regionale en lokale actoren, zoals verenigingen van fokkers, dierenartsen en jagers, actiever moeten worden betrokken zodra een gunstige staat van instandhouding wordt bereikt, en dat samenwerking tussen regio's en landen moet worden bevorderd, zodat de nodige flexibiliteit ontstaat om in bepaalde regio's concrete maatregelen te kunnen nemen om co-existentieconflicten op te lossen, waaronder maatregelen ter beheer van de populatie van grote carnivoren; is ingenomen met het feit dat het wijzigingsvoorstel waarbij de wolf (*Canis lupus*) lager zou worden ingedeeld, namelijk in aanhangsel III in plaats van in aanhangsel II van het verdrag, is opgenomen als agendapunt voor de 42e vergadering van het Permanent Comité van het Verdrag van Bern; benadrukt dat de staat van instandhouding van de wolf op pan-Europees niveau een verlaging van de beschermingsstatus rechtvaardigt, en bijgevolg de goedkeuring van de voorgestelde wijziging;
 4. benadrukt dat met preventieve maatregelen, zoals omheiningen en waakhonden, niet de nodige resultaten worden bereikt om aanvallen adequaat te voorkomen en het vee te beschermen; merkt op dat die maatregelen bovendien duur zijn en aanzienlijke gevolgen hebben voor het landschap en de biosfeer;
 5. verzoekt de lidstaten concrete maatregelen te nemen om de problemen aan te pakken en de duurzame ontwikkeling van plattlandsgebieden en lokale veeteelt veilig te stellen, met name wat betreft traditionele landbouwpraktijken zoals nomadische veeteelt; wijst erop dat bedrijven in berggebieden klein zijn en hoge bijkomende kosten dragen, maar moeten worden beschermd en aangemoedigd aangezien zij kunnen bijdragen aan de instandhouding van berglandschappen en het behoud van de biodiversiteit in onherbergzame gebieden, en daarom ontvolking voorkomen;

6. verzoekt de Commissie en de lidstaten er rekening mee te houden dat de financiële compensatie voor de verliezen van landbouwhuisdieren als gevolg van grote carnivoren, hoewel ze essentieel is voor het economische voortbestaan van fokkers, niet kan compenseren voor het verminderde dierenwelzijn door verwondingen, miskramen, abortussen, verminderde vruchtbaarheid en een aangetaste integriteit van de kudde, noch voor de daarmee verbonden gevolgen voor het welzijn van mensen, zowel van fokkers als van de algemene bevolking in gebieden met een hogere aanwezigheid van grote carnivoren en die angst kan hebben voor aanvallen van deze dieren;
7. dringt erop aan dat het geld van de belastingbetaler zo verstandig mogelijk wordt ingezet en acht het noodzakelijk de Europese Rekenkamer dringend te verzoeken een speciaal verslag op te stellen over de efficiëntie van alle programma's die gericht zijn op de kwestie van wolven en grote carnivoren;
8. verzoekt de lidstaten de werk- en leefwijze van nomadische veetelers actief te beschermen en in stand te houden door middel van daadkrachtige maatregelen en concrete oplossingen;
9. verzoekt de lidstaten rekening te houden met de gevolgen van de aanhoudende en toenemende aanvallen van carnivoren voor de plattelandsgemeenschappen, het plattelandstoerisme en het plattelandsherstel; en roept daarnaast op te zorgen voor concrete maatregelen tegen de nu al verwoestende gevolgen die deze aanvallen hebben gehad en later nog kunnen hebben voor de leegloop van gebieden en de ontmoediging van jonge landbouwers om tot de agrovoedingssector toe te treden;
10. verzoekt alle betrokken partijen rekening te houden met de gevolgen die aanvallen van carnivoren kunnen hebben voor de psychologische gezondheid en het algemene welzijn van mensen, met inbegrip van sterftes, verwondingen en hogere arbeids- en materiële kosten;
11. verzoekt alle betrokken partijen passende financieringsmogelijkheden te vinden buiten het gemeenschappelijk landbouwbeleid om de co-existentie van grote carnivoren en veeteelt te waarborgen en te reguleren;
12. verzoekt de Commissie en de lidstaten de verplaatsing van bepaalde soorten wilde dieren van bijlage IV naar bijlage V bij de habitatrichtlijn in overweging te nemen als concrete oplossing, zodat voor deze soorten beheersmaatregelen kunnen worden genomen;
13. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Commissie en de Raad.